

STEFAN ŻEROMSKI – Omówienia powieści

Wybór artykułów z czasopism dostępnych w zbiorach W-MBP w Olsztynie

DZIEJE GRZECHU

1. „Dokąd płynie ta woda, dokąd płynie?...” : o „Dziejach grzechu” Stefana Żeromskiego) / Magdalena Popiel // Ruch Literacki. - 1980, nr 5, s. 349-361
2. Dzieje grzechu literatury / Henryk Vogler // Życie Literackie. - 1960, nr 29, s. 3
3. „Dzieje grzechu” Stefana Żeromskiego a literatura rosyjska / Andriej Baranow ; tłumaczenie z rosyjskiego Jolanta Aulak // Przegląd Humanistyczny. - 1990, nr 1, s. 143-154
4. Szybkonogi *katakut* u Żeromskiego / Konrad Górski // Język Polski. - 1950, nr 2, s. 87-88

LUDZIE BEZDOMNI

1. Analiza większych utworów epickich w klasie VIII szkoły podstawowej / Wacław Wawrzyniak // Polonistyka. - 1966, nr 4, s. 23-29
Przykład - analiza „Ludzi bezdomnych”.
2. Czytając Żeromskiego / Piotr Rosiński // Język Polski w Liceum. - 2001/2002, nr 1, s. 100-102
Metaforyczne wykorzystanie przez Stefana Żeromskiego w powieści „Ludzie bezdomni” dzieł sztuki : „Wenus z Milo”, „Rybak” Pierre-Cecile’a Puvis de Chavannesa
3. Doktor Judym w sześciu kapeluszach / Stanisław Bortnowski / Warsztaty Polonistyczne. - 2000, nr 1, s. 77-86
4. „Ekologiczna” powieść Stefana Żeromskiego / Grażyna Baran // Chrońmy Przyrodę Ojczystą. - 1988, nr 6, s. 5-11
5. Inteligent samotny i heroiczny / Jan Pieszczechowicz // Życie Literackie. - 1969, nr 16, s. 5
6. Jak dzięki dramie zapoznałam uczniów z Judymem / Teresa Tomczak // Polonistyka. - 1996, nr 6, s. 380-381
Krótkie przedstawienie osobistego doświadczenia autorki przy omawianiu z uczniami „Ludzi bezdomnych” za pomocą dramy.
7. Judym - lęk przed bliskością / Krzysztof Piłat // Język Polski w Liceum. - 2006/2007, nr 4, s. 27-40
Scenariusz zajęć dla szkół ponadgimnazjalnych.
8. Judym a ethos młodego pokolenia Polaków / Jan Kaczyński // Warmia i Mazury. - 1985, nr 2, s. 8-9
9. Kokieteria dra Tomasza / Zygmunt Gren // Życie Literackie. - 1960, nr 22, s. 3
Ocena Judyma z „Ludzi bezdomnych”.
10. „Ludzie bezdomni” Stefana Żeromskiego : próba interpretacji wymowy ideowej utworu / Małgorzata Zakrzewska // Polonistyka. - 1985, nr 9, s. 687-704
11. Na marginesie odczytu dra Judyma / Stanisław Zabierowski // Ruch Literacki. - 1969, nr 2, s. 73
12. O doktorze Judymie nieco inaczej / Danuta Zawiślan // Polonistyka. - 1964, nr 1, s. 12-20

13. Oblicza Joanny Podborskiej / Leszek Barszcz // *Polonistyka*. - 2001, nr 10, s. 595-600
Analiza postaci z powieści Stefana Żeromskiego „Ludzie bezdomni”.
14. Ofiara / Henryk Vogler // *Życie Literackie*. - 1961, nr 26, s. 10
15. Poetyka powieści młodopolskiej w aspekcie genologicznym : (na przykładzie „Ludzi bezdomnych” / Ewa Pogonowska // *Język Polski w Szkole Średniej*. - 1997/1998, nr 2, s. 15-23
16. Próba tragizmu epickiego "Ludzie bezdomni" Stefana Żeromskiego / Magdalena Popiel // *Pamiętnik Literacki*. - 1998, nr 2, s. 59-92
17. Słowo słowu nierówne (z zagadnień stylistyki szkolnej na przykładzie „Ludzi bezdomnych” S. Żeromskiego / Regina Pawłowska // *Język Polski w Szkole Średniej*. - 1995/1996, nr 4, s. 75-86
18. Trajektorie kapitalizmu (kapitałocenu) ideologie powieści przemysłowych i środowiskowych / Tomasz Sobieraj // *Pamiętnik Literacki*. - 2023, nr 2, s. 65-86
Spojrzenie na pracę fizyczną i proces zawłaszczania natury przez kapitał w "Ludziach bezdomnych".
19. Uroda życia w "Ludziach bezdomnych" / Stanisław Bortnowski // *Polonistyka*. - 1996, nr 6, s. 354-355
20. Zakopiański pierwowzór Judyma / Jan Majda // *Życie Literackie*. - 1976, nr 23, s. 9
21. Żeromski i rozkład jazdy : przypadek Judymowej / Wojciech Tomasik // *Pamiętnik Literacki* - 2016, nr 3, s. 5-32
Ślady podróży Żeromskiego i/lub jego żony na kartach powieści „Ludzie bezdomni”.

POPIOŁY

1. Człowiek i historia / Witold Nawrocki // *Życie Literackie*. - 1971, nr 2, s. 4, 13
2. Echa „Popiołów” w „Kordianie i chamie” / Józef Zajac // *Miesięcznik Literacki*. - 1967, nr 11, s. 114-117
3. Folklor w „Popiołach” Żeromskiego / Stanisław Zabierowski // *Pamiętnik Literacki*. - 1957, nr 3, s. 61-91
4. Glosa do „Popiołów” / Jerzy Axer // *Przegląd Humanistyczny*. - 1978, nr 4, s. 115-117
Nawiązanie epizodu walki Rafała Olbromskiego z personelem szkolnym, do opisu bójki w domu Zaborowskich w Oleśnicy zawartym w „Dziennikach”.
5. Humor w „Popiołach” Żeromskiego / Jerzy Paszek // *Tygodnik Kulturalny*. - 1973, nr 5, s. 4, 11
6. Incipit „Popiołów” / Jerzy Paszek // *Pamiętnik Literacki*. - 1988, nr 2, s. 243
7. Katylna na szlaku wielkiej tradycji epickiej : od „Pana Tadeusza” do „Popiołów” / Julian Krzyżanowski // *Życie Literackie*. - 1957, nr 46 (304), s. 1, 4-5
8. Legenda napoleońska w „Popiołach” / Jan Laske // *Polonistyka*. - 1988, nr 10, s. 751-762
9. Łabędzi śpiew Żeromskiego / Józef Dużyk // *Życie Literackie*. - 1984, nr 42, s. 5
10. Mówią o „Popiołach” / wypowiedają się: Konstanty Grzybowski, Aleksander Jackiewicz, Włodzimierz Maciąg // *Życie Literackie*. - 1965, nr 43, s. 6-7
11. Niecenzuralny okrzyk Rafała : glosa do „Popiołów” / Jerzy Axer // *Przegląd Humanistyczny*. - 1983, nr 1/2, s. 147-150
12. „Popiołów” sprawa pierwsza z perspektywy odbiorcy / Ryszard Handke // *Pamiętnik Literacki*. - 1980, nr 3, s. 143-168
Analiza pierwszych rozdziałów powieści.

13. „Popioły” / Henryka Witalewska // Głos Nauczycielski. - 1965, nr 41, s. 14
14. „Popioły” i kryzys powieści historycznej / Kazimierz Bartoszyński // Pamiętnik Literacki. - 1965, nr 1, s. 79-101
15. „Popioły” Stefana Żeromskiego nowoczesna powieść historyczna przełomu wieków / Hanna Gosk // Przegląd Humanistyczny. - 1975, nr 7, s. 83-91
16. Przyjaźń po romantyzmie / Wiesław Ratajczak // Polonistyka. - 2004, nr 1, s. 19-24
Funkcjonowanie motywu w "Lalce" Bolesława Prusa oraz "Szyfowych pracach" i "Popiołach" Stefana Żeromskiego
17. Rodowód gwary podhalańskiej w „Popiołach” Żeromskiego / Stanisław Pigoń // Język Polski. - 1962, nr 2, s. 81-83
18. Symbol naczelnny „Popiołów” Żeromskiego / Jerzy Paszek // Pamiętnik Literacki. - 1971, nr 3, s. 51-84
O tytule powieści.
19. Udział Askenazego i jego szkoły w genezie „Popiołów” / Stanisław Zabierowski // Pamiętnik Literacki. - 1965, nr 1, s. 209-235
20. W gajach Militty / Jarosław Krawczyk // Mówią Wieki. - 1996, nr 3, s. 29-30
21. Z „Popiołami” Żeromskiego na Warmii i Mazurach / Janusz Jasiński // Warmia i Mazury. - 1972, nr 2, s. 5-7
22. Zasadki tekstu „Popiołów” / Jerzy Paszek // Pamiętnik Literacki. - 1981, nr 1, s. 223-254
Z warsztatu edytora powieści.

PRZEDWIOŚNIE

1. Adolfa Warskiego przedmowa do „Przedwiośnia” / opracowanie Henryk Markiewicz // Pamiętnik Literacki. - 1965, nr 1, s. 293-298
2. Artur Hutnikiewicz o „Przedwiośniu” / Zdzisław Jerzy Adamczyk // Polonistyka. - 1967, nr 6, s. 47-50
3. Czy Żeromski był złym architektem? / Stanisław Bortnowski // Język Polski w Szkole Średniej. - 1992/1993, nr 4, s. 75-81
Czy szklane domy z „Przedwiośnia” miały/mają szansę zaistnieć w rzeczywistości, spełniając przy tym związane z nimi oczekiwania?
4. Czystość, brud i chaos rewolucji : o dwóch częściach "Przedwiośnia" / Łukasz Pawłowski // Teksty Drugie. - 2009, nr 3, s. 176-18
5. Dwie przestrogi „Przedwiośnie” – „Popiół i diament” / Jacek Łukasiewicz // Odra. - 1988, nr 11, s. 44-50
6. Genderowe aspekty "Przedwiośnia" / Milena Matuszewska // Polonistyka. - 2011, nr 6, s. 18-23
7. Jak wykorzystać "Przedwiośnie" do kształcenia rozumienia tekstu i przedstawianej w nim rzeczywistości / Sławomira Jarczewska // Warsztaty Polonistyczne. - 2001, nr 3, s. 32-36
8. Jakie jest ideowe przesłanie „Przedwiośnia”? / Cezary Kubaszewski // Przegląd Humanistyczny. - 1989, nr 6, s. 141-149
9. Nad rękopisem „Przedwiośnia” / A. Bergel-Krehlikowa // Pamiętnik Literacki. - 1965, nr 1, s. 263-298
10. O „Przedwiośniu” Stefana Żeromskiego w popularnej bibliotece analiz literackich / Genowefa Lisowska // Polonistyka. - 1972, nr 3, s. 63-65

11. O „Przedwiośniu” Żeromskiego / Henryk Markiewicz // *Twórczość*. – 1950, nr 2, s. 42
12. Ostatnia sprawa polska / Joanna Krakowska-Narożniak, Tadeusz Nyczek, Jacek Kopciński // *Dialog*. – 2001, nr 5/6, s. 194-201
Ekranizacja „Przedwiośnia” Żeromskiego (w reż. F. Bajona).
13. Pisma „Przedwiośnie” naszych czasów / Wiesława Wantuch // *Nowa Polszczyzna*. – 2003, nr 3, s. 3-13
14. Polityczna powieść przeciw polityce / Maciej Szybist // *Życie Literackie*. – 1980, nr 20, s. 13
15. Propozycja opracowania I części „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego / Eliza Świdorska // *Język Polski w Szkole Średniej*. – 1990/91, nr 4, s. 53-56
16. Proza polityczna u progu i w pierwszych latach niepodległości. Cz. 2 / Maria Cyran // *Język Polski w Szkole Ponadpodstawowej*. – 2018/2019, nr 3, s. 25-42
Na podstawie „Przedwiośnia”.
17. Próba szkolnej interpretacji motywu szklanych domów / A. Mackiewicz // *Polonistyka*. – 1967, nr 4, s. 23-24
18. „Przedwiośnie” / Jacek Zychowicz // *Wiadomości Kulturalne*. – 1997, nr 17, s. 14
19. „Przedwiośnie” nie jest wypracowaniem na temat / Stanisław Bortnowski // *Życie Literackie*. – 1980, nr 20, s. 13
„Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego to powieść wielowymiarowa - poruszane w niej problemy odnoszą się bezpośrednio do rozterek głównego bohatera, jak i bohatera zbiorowego, którym jest naród polski.
20. „Przedwiośnie” – dyskusje o powieści, filmie i polskich sprawach / Ewa Obara-Grączewska // *Warsztaty Polonistyczne*. – 2001, nr 4, s. 63-66
21. Ryzykowna gra Cezarego Baryki / Włodzimierz Maciąg // *Życie Literackie*. – 1972, nr 3, s. 7
22. Szklane domy w utopii i antyutopii / Monika Brzóstowicz-Klajn // *Polonistyka*. – 2006, nr 3, s. 17-22
23. U podstaw rozumienia, czyli przestrzeń i czas w powieści / Grzegorz Gołaszewski // *Język Polski w Liceum*. – 2010/2011, nr 2, s. 61-74
Na podstawie „Przedwiośnia”.
24. W kręgu „Przedwiośnia” Żeromskiego / Jan Zygmunt Jakubowski // *Polonistyka*. – 1954, nr 2, s. 48
25. Wokół „Przedwiośnia” / Jan Paweł Gawlik // *Życie Literackie*. – 1968, nr 50, s. 3
Omówienie różnych adaptacji scenicznych.
26. Z pomocniczych notatek do lekcji o „Przedwiośniu” Stefana Żeromskiego / Antoni Mackiewicz // *Język Polski w Szkole Średniej*. – 1995/1996, nr 1, s. 28-43
Konspekty lekcji.

SYZYFOWE PRACE

1. Biruta, moja pierwsza miłość / Tadeusz Różewicz // *Odra*. – 1997, nr 3, s. 92-94
2. Funkcje stylistyczne zapożyczeń obcych w „Syzyfowych pracach” Stefana Żeromskiego / Edward Kupiszewski, Władysław Kupiszewski // *Poradnik Językowy*. – 1988, nr 8, s. 598-601
3. Gdy myślę matka... : piękno uczuć synowskich we fragmentach powieści „Syzyfowe prace” Stefana Żeromskiego / Maciej Ślusarczyk // *Język Polski w Szkole dla klas IV-VIII*. – 1990/1991, nr 5, s. 31-34
Propozycja metodyczna/scenariusz lekcji.

4. Historia mego życia i bólu mego serca, czyli „Syzyfowe prace” Stefana Żeromskiego jako powieść autobiograficzna / Wioletta Czajkowska // *Język Polski w Gimnazjum*. - 2002/2003, nr 2, s. 57-60
5. Jak omawiać Syzyfowe prace S. Żeromskiego w ośmioklasowej szkole podstawowej? / Zuzanna Krótki // *Język Polski w Szkole Podstawowej*. - 2017/2018, nr 3, s. 22-69
6. Klasyka bardzo współczesna / Henryk Vogler // *Życie Literackie*. - 1954, nr 50, s. 7
7. Mickiewicz jako inspirator „Syzyfowych prac” / Stanisław Zabierowski // *Ruch Literacki*. - 1975, nr 6, s. 355-365
8. „Nauka jest jak niezmierne morze...” / Stanisław Zabierowski // *Ruch Literacki*. - 1967, nr 2, s. 95-97
9. Neoromantyk Żeromski : glosa do szkolnej lektury / Henryk Gradkowski // *Polonistyka*. - 1996, nr 6, s. 348-351
10. O genezie „Syzyfowych prac” / Jerzy Kądziera // *Pamiętnik Literacki*. - 1965, nr 1, s. 1-41
11. O „Syzyfowych pracach” trochę inaczej / Zdzisław Jerzy Adamczyk // *Przegląd Humanistyczny*. - 1995, nr 6, s. 11-22
12. Opracowanie fragmentu powieści „Syzyfowe prace” Stefana Żeromskiego pt.: „Matka i syn” / Anieli Polońska // *Polonistyka*. - 1964, nr 4, s. 28-30
13. Przyjaźń po romantyzmie / Wiesław Ratajczak // *Polonistyka*. - 2004, nr 1, s. 19-24
Funkcjonowanie motywu w "Lalce" Bolesława Prusa oraz "Syzyfowych pracach" i "Popiołach" Stefana Żeromskiego
14. Stacja: Kleryków! / Joanna Heftowicz. // *Polonistyka*. - 2018-, nr 5, s. 26-29
Materiały metodyczne do lekcji kończącej omawianie powieści „Syzyfowe prace”.
15. „Syzyfowe prace” Stefana Żeromskiego na tle lektury „Dzienników” / Władysław Słodkowski // *Polonistyka*. - 1956, nr 1, s. 3-20
16. „Syzyfowe prace” Stefana Żeromskiego powieścią o... / Zbigniew Książczak // *Polonistyka*. - 1985, nr 9, s.705-708
17. Warszawskie wydanie „Syzyfowych prac” / Zdzisław Jerzy Adamczyk // *Przegląd Humanistyczny*. - 1971, nr 3, s. 131-134
18. Zapatrzeni / Henryk Vogler // *Życie Literackie*. - 1961, nr 19, s. 9

WIERNA RZEKA

1. Dlaczego kocham?... Dlaczego szydę?... : Salomea Brynicka / Jan Błoński // *Życie Literackie*. - 1960, nr 27, s. 3
2. Golgota Józefa Odrowąża / Stanisław Falkowski // *Polonistyka*. - 1991, nr 9, s. 594-598
3. O pierwszym wydaniu "Wiernej rzeki" Stefana Żeromskiego / Jerzy Paszek // *Pamiętnik Literacki*. - 2011, nr 1, s. 207-211
4. O „Styczniowych” utworach Stefana Żeromskiego / Władysław Leśniakowski // *Polonistyka*. - 1958, nr 2, s. 26-29
M.in. „Wierna rzeka”.
5. Stefana Żeromskiego słowo o roku 1863 / Henryk Markiewicz // *Życie Literackie*. - 1963, nr 4, s. 1, 11
6. W mitycznym nurcie Wiernej rzeki / Tadeusz Linkner // *Ruch Literacki*. - 2000, nr 2, s. 171-188
7. „Wierna rzeka” na ekranie / Janina Dietrich // *Polonistyka*. - 1988, nr 1, s. 75-78

8. Zagadnienia stylu w "Wiernej rzece" S. Żeromskiego / Władysław Kupiszewski, Paweł Kupiszewski // Przegląd Humanistyczny. - 1995, nr 6, s. 41-50

INNE

1. Kim właściwie jest Juliusz (tak!) Paduch w „Nawracaniu Judasza”? / Stanisław Zabierowski // Ruch Literacki. - 1971, nr 6, s. 356-364
2. Nałęczów i wieża ariańska w „Nawracaniu Judasza” / Adam Jarosz // Pamiętnik Literacki. - 1960, nr 1, s. 215-240
3. Piotr i Tatiana / Aleksander Wilkoń // Życie Literackie. - 1960, nr 46, s. 5
Uroda życia
4. „Walka z szatanem” - wrażenia z lektury / Maria Janicka // Polonistyka. - 1996, nr 6, s. 363-364

Olsztyn 20.03.2025 r.

Opracowanie: Małgorzata Zmudczyńska